

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Alte vremuri, altă plugărie.

Să începem a face plugărie cu mașini agricole, căci altfel truda noastră aduce prea puțin la hambar.

Ion Popu-Câmpeanu.

Avem pământ mult și foarte roditor. Intreagă avuția țării noastre se întemeiază numai pe roadele acestui pământ. Aproape trei sferturi din această producție poate să fie vândută, iar cu banii de pe ea putem să cumpărăm atâtea lucruri trebuincioase, pe cari aici la noi nu le găsim.

De o vreme încoace însă se tot spune, că nu mai avem grâne ca mai de mult și că pământul roditor al României deși e de două ori ca și mai înainte, totuși producția este mai mică de cum era înainte de război.

Oare ce poate să fie cauza? Doar acum fiecare sătean are pământ și fiecare sătean se trudește să lucreze tot răzorul de pe pământul ce are. Și totuși recoalta să fie mai puțină ca altă dată?

Da, e mai puțină, fiindcă nu se face plugărie rațională, adică nu se face în așa chip, ca de pe pământ puțin, să se scoată recoaltă cât mai mare.

Sătenii au pământuri mici — loturile ce li-s'a venit prin reforma agrară. Pe acestea pământuri însă plugarii nu pot face cultură rațională. Nu pentru că pământul n'ar produce, ci pentru că sătenii noștri nu au încă la îndemână uneltele și mașinile agricole, pe cari le aveau marii proprietari dinainte de război.

Săteanul muncește din greu și azi, dar folosul lui este totuși mic, pentru că muncește numai cu brațele și nu se folosește de mașini și unelte agricole.

Agricultură rațională fără mașini și unelte agricole greu se poate face.

Pentruca și noi, micii plugari încă să putem avea de pe pământurile noastre recoaltă multă și câștig mare, trebuie să începem a lucra pământul cu ajutorul mașinilor și uneltelor agricole.

Azi sunt mașini și unelte agricole de două feluri: mașini mari, potrivite numai pentru proprietarii mari și pentru cooperativele agricole, și mașini și unelte mici,

dar tot atât de bune ca și celea mari și cari sunt foarte potrivite pentru sătenii cari au loturi mici de pământ arător.

Mașinile și uneltele mici agricole nu sunt scumpe și sătenii le pot cumpăra cu ușurință. Se vând și cu plata în rate mici și chiar și Ministerul de agricultură încă înlesnește sătenilor cumpărarea acestor mașini și unelte agricole.

Sunt azi pluguri de oțel cu una sau cu mai multe brazde, pluguri cari și samănă în rânduri, odată cu arătura, și mașini de prașit (săpat) plantele sămănate în rânduri. Tractoare de arat cu o singură brazdă. Trioare mici pentru curățirea grăunțelor, vânturătoare și alte multe mașini și unelte agricole, pe cari dacă le-am folosi, am putea să ne lucrăm cu mult mai ușor și mai bine pământul și am putea să culegem o recoaltă îmbelșugată de pe acel pământ.

Deci fiecare sătean să se trudească să-și cultive pământul cât se poate de rațional, folosindu-se de uneltele și mașinile trebuincioase.

Numai în chipul acesta vom putea scăpa de acuza ce ni-se aduce, că azi nu avem grâne frumoase și căutate în străinătate, și că nu avem nici recoaltă bogată ca în alte vremuri.

† **Miron Dascăl** bătrânul preot unit din Cetatea de baltă, a trecut la celea veșnice în ziua de 25 August, în anul al 83-lea al vieții și al 55-lea al preoției. Moș Miron Dascăl a fost un preot inimos și un român nelnicat în timpurile de robie. I-s'a făcut o înmormântare frumoasă, în ziua de 27 August, plâns de întreg satul și de toți cunoscuții.

Fie-i țărâna ușoară și partea cu dreptii!

MIHAI VITEAZUL.

Chipul marelui voevod, care, înainte cu 326 de ani a unit pe toți Românii într-o singură țară. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ își ține acum, în 12-14 Septembrie, adunarea generală în orașul Zălau. Cu acest prilej se sfințește monumentul ridicat la Guruslău în amintirea luptei glorioase, pe care neuitatul voevod a câștigat-o acolo, în anul 1601.

„Asociațiunea“ la Zălau.

— Serbările de pomenire în amintirea marilor bărbați ai neamului nostru Mihai Viteazu și Simion Bărnuțiu. —

Marea noastră tovarășie culturală, pe care sătenii noștri o cunosc din cârticelele ei spornice și din prelegerile populare ce se țin prin sate de cârturarii orașelor, în iestan își ține adunarea în orașul Zălau, din părțile de miez noapte ale Ardealului.

Serbările „Astei“ (așa se numește mai pe scurt Asociațiunea) încep Duminecă în 12 Septembrie la ora 10 și jumătate, când se înfățișează dările de seamă despre munca anului 1925. În aceeași zi, după masă la ora 3 jumătate expoziție de copii, după care d. Dr. Vasile Ilea din Sighet vorbește despre creșterea copiilor, dând învățături prețioase.

Luni în 13 Septembrie urmează rapoartele comisiilor cari au cercetat lucrările Asociațiunii. După prânz la ora 4, d. Alexandru Lapedatu fost ministru și vestit istoric, va vorbi despre Mihai Viteazul, căruia în apropiata comună Guruslău i-s'a ridicat o troiță (cruce) de pome-

nire. După d. Lapedatu cuvântează un frate basarabean, d. Ștefan Cioban, arătând legăturile sufletești ale Ardealului cu Basarabia.

Marți în 14 Septemvrie, ieșire la Guruslău, la noua troiță a lui Mihai, unde tot d. Lapedatu va talmăci poporului însemnătatea luptei dela Guruslău și vredniciile marelui voevod. Dela Guruslău, vom merge la Bocșa, unde își doarme somnul de veci alt mare bărbat al neamului nostru, Simion Bărnuțiu, apostolul național dela 1848.

Nu ne îndoim, că toții sătenii noștri din finutul Zălaului vor lua parte la acestea înălțătoare serbări ale cărții și învățaturii românești.

Preasfințitul dela Gherla a vizitat în șapte ani 749 de sate. Am arătat și noi adeseori, că *Preasfinția Sa Episcopul Iuliu* al Gherlii, fără să țină seamă de oboselile unor drumuri îndelungate, de-un șir întreg de ani, cu osârdie de adevărat apostol, cutrieră satele eparhiei Sale, binecuvântând și întărind turma cea aleasă și cuvântătoare a Domnului Hristos. De șapte ani de zile face necurmat acestea vizitații canonice, cari sunt minunate prilejuri de înălțare sufletească și de puternică întărire în credință a creștinilor din dieceza Gherlei. În 12 Septemvrie, Preasfințitul Ierarh începe un nou drum de apostolie care va sfârși la Dej în ziua de 26 Septemvrie, iar la 3 Octomvrie, neobositul Păstor se va întoarce la scaunul Său din Gherla, unde, în cucernice rugăciuni va da mulțămii lui Dumnezeu, că i-a ajutat să viziteze întreagă turma incredințată păstoririi Sale. În șapte ani Preasfințitul dela Gherla a cercetat 749 de sate, deci cu drept cuvânt poate mulțami Atotputernicului Dumnezeu, că L-a învrednicit să ducă la bun sfârșit o atât de însemnată apostolie! Poporul din eparhia Gherlei va înălța și el rugăciuni în ziua de 3 Octomvrie, pentru iubitul și neobositul Ierarh, care, prin vizitațiile Sale, i-a dat atâtea prilejuri de mângâiere și întărire.

Aviz școlar. Inscriserile la școlile normale din Blaj se fac în zilele de 22-5 Septemvrie, iar cursurile se vor începe la 27 Septemvrie. Direcțiunea.

Evanghelia Duminecii.

Dumineca XV după Rusali,
Mateiu, XX. 35-45.

În vremea aceea s'a apropiat cătră Isus un învățător de lege, ispitindu-l de ele și zicând: „Învățătorule, care poruncă e mai mare în lege?”

Sub „învățător de lege” este de a se înțelege un fariseu sau saduceu. Dar fiindcă totemai înainte îi încurcase Isus rău pe saducei și le închisese gura, „învățătorul de lege” despre care e vorba aici trebuie să fi fost un fariseu. Acest fariseu a căutat să-l încurce pe Isus, întrebându-l, care poruncă este mai mare în lege. El se aștepta ca Mântuitorul, să i dea un răspuns care să nu se potrivească cu duhul legii lui Moisi. Și aceasta o aștepta cu atât mai vârtos, că fariseii îl învinuiau pe Isus înaintea poporului cu aceea, că nesocotește legea lui Moisi. Dar s'a păcălit rău, căci iată ce ne povestește mai departe sfântul evanghelist Mateiu:

Iară Isus a zis lui: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, și cu tot sufletul tău, și cu tot cugetul tău. Aceasta e întâia și mai mare poruncă. Iară a doua asemenea acesteia: să iubești pe deaproapele tău ca pe tine însuși. Intru acestea două porunci toată legea și prorocii atârână.”

Răspunsul acesta a fost o mare opăreală pentru fariseu, căci nu se aștepta nici decum la el. Iară Isus i-a dat un răspuns într'adevăr suprinzător, arătând că iubirea de Dumnezeu și iubirea deaproapele se cuprind una într'alta. Pe Dumnezeu nu-l putem vedea, și astfel iubirea față de El-o dovedea prin iubirea deaproapele, dupăcum așa de frumos spune sfântul apostol Ioan: „Dacă zice cineva că iubește

pe Dumnezeu dar urăște pe fratele său, mincinos este; căci cine nu iubește pe fratele său pe care-l vede, nu poate iubi pe Dumnezeu pe care nu-l vede”. (I. IV. 20). Astfel Isus cuprinde întreagă legea lui Moisi, și toată învățătura prorocilor în aceste două porunci. Și de fapt așa este. Căci cine iubește pe Dumnezeu, acela nu se închină zeilor streini, nici nu-și face idoli (porunca I dumnezească), nu ia numele lui Dumnezeu în deșert (porunca II), sfințește ziua Duminecii (porunca III). Iară cine iubește pe deaproapele, cinstete pe tatăl său și pe mamă-sa (porunca IV), nu ucide pe nimeni (porunca V), nu turbura curăția altuia (porunca VI), nici averea lui (porunca VII), nu mărturisește strâmb împotriva altuia (porunca VIII), nu poștește muierea altuia (porunca IX), nici nu poștește nici un lucru de al deaproapelelui său (porunca X).

Dupăce i-a dat deci Isus răspunsul acesta, atât de neașteptat și atât de cuprinzător, a astupat și gura fariseului, așa că acum nici saduceii nici fariseii nu mai aveau ce zice. Domnul nostru Isus Hristos a purces în cazul acesta asemenea unui condăcător de oaste înțelept, care, având doi deșmani, i-a bătut pe rând pe amândoi, dar nu se îndestulește cu atâta, ci gândește serios să-i mai bată odată și încă deplin, și anume așa, că dupăce nici unii nici alții nu voiau să-l recunoască pe el Mesia, le-a pus o întrebare, la care ei nici nu se gândeau și la care trebuiau să răspundă.

Și fiind adunați fariseii, i-a întrebat pe ei Isus: „Ce se pare vouă de Hristos al cui fiu este?” Zis-au lui: „Al lui David”.

Voind a-i face să recunoască că el este Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul le mai pune o nouă întrebare:

Zis-a lor: „Dară cum îl numește David cu spiritul domn, zicând: Zis-a Domnul Domnului meu, șezi de dreapta mea, până ce vom pune pe vrășmașii tăi așternut picioarelor tale? Deci dacă-l chiamă David pe el domn, cum îi este fiu?”

Răspunsul la întrebarea pusă de Isus, nu putea fi altul decât acesta: „Pentru că Hristos s'au Mesia este Fiul lui Dumnezeu”. Dară la-

Foița „UNIRII POPORULUI”

CÂNTECUL INSTRĂINATULUI.

Foaie verde mărăcine
Plec, sătuțule, din tine,
La dușmani le pare bine,
Numai mie-mi pare rău
Că mă duc din satul meu,
Dintre cunoscuții mei
Cari-am petrecut cu ei
Când eram mai miibitei.
Foaie verde nalbă moale
Cine face-avere mare?
Misler cu-ale lui vapoare!
Foaie verde bob năut,
Doamne, de ce n'am murit
Pe vapor când m'am suit?
Câte oceane-am trecut!
Mi-era frică că nu scap.
Când m'au lăsat pe uscat
Par'că din cer am picat.
De fumul vapoarelor,
Și de-al fabricilor
De focul copiilor,
De dorul părinților
Imi venea leșin să mor.
Plesniți-ar coșul, vapor,
Mult m'ai streinat cu dor
Plesniți-ar coșul, mașină,
Mul m'ai streinat cu milă.

Foaie verde bob năut,
Tot am zis mă duc, mă duc...
Și nimeni nu m'a crezut.
Dar acum știu c'o crede
Că m'am dus, nu mă mai vede,
În America de Nord
Să știu că nu mă mai văd
Nice viu, dar nice mort.
Si-am auzit o minciună
C'America-i țară bună,
Țară bună și bogată
Și de bani îndestulată.
Țara noastră e mai bună
E mai bună și săracă
Toți streini 'n ea se bagă.
Cine vrea ca să dorească,
Meargă 'n țara englezească;
Cin' nu știe jalea rea,
Să meargă 'n America;
C'America-i țară bună,
Țară bună de parale
Dar este plină de jale...!
Foaie verde d'avrămeasă
M'ajunse un dor de-acasă
De copii și de nevastă,
Destulă inimă arsă...!
Scrisoarea dela copii
Făcută-i numai fășii:
„Tăticule, nu mai vii?”
Foaie verde și-o lelea
Arde 'n foc inima mea,
Arză 'n foc America!

Să am aripi aș zbură
Toemai în România,
Unde m'a născut măica.
Peline, frate peline,
Amară-i frunza pe tine,
Amară inima 'n mine.
Amar e cotorul tău,
Mai amar sufletul meu.
Dorule, bucată rea
Leși dela inima mea
Dorule, bucat'amară,
Leși din inimă afară.

Valurile vieții

de GAVRIL TODICA.

Incep un șir mai lung de povestiri având ca temeiul întâmplări adevărate din viață. Cu nimic se pot asemăna mai potrivit aceste întâmplări, neînfrumusețate de fantasia scriitorului, decât cu valurile de pe o apă întinsă și adâncă. Boarea, vântul și furtunile răscolesc valuri când mai domoale, când mai spumegate și turbate. Ici, mai la adăpost, abea se ivesc crețe sălăbii rețe; colo, mai la larg, urlă talazurile furioase...
Ferească-mă sfântul, ca tot ce scriu, să se fi întâmplat cu mine! Mi-le-am însemnat din cetiri, ori le-am auzit din păcăniile altora. Le-aș fi publicat într-o carte anume, pentru întărirea sufletească în clipe de năcazuri. Dar azi se cere o avere întreagă pentru a tipări o carte și dacă lucrurile vor merge tot așa, nu putem pomeni că nici cumpărători de cărți să nu se mai afle.

Iată de ce socotesc mai cu cale că public în gazetă acele „valuri ale vieții”, pe cari le pot scrie în

poporului. Se slujește apoi Vecernia, biserica fiind plină.

După Vecernie, preoțimea din tract salută pe noul său șef într-o adunare prietenească.

A doua zi, Duminecă în 22 August, întreg poporul credincios și fruntașii parohiei s'au adunat la locuința protopopului și l-au condus în cortaj foarte demn și impunător la Sfânta Liturghie. Slujba a fost înălțătoare. Biserica abia putea să mai cuprindă mulțimea cea mare, care s'a adunat și din comunele vecinașe. A cântat corul Societății corale din Turda, care a ridicat nespuse de mult măreția sărbătorii. Noul paroh și protopop dă binecuvântările cu glas plin, dulce și răsunător. Se citește scrisoarea de numire, iar mirele primește Crucea, Sfânta Evanghelie și cheile bisericii, ca semne ale chemării și ale puterii sale. Apoi își rostește predica de introducere, care pătrunde și mișcă toate inimile. Cuvântul și ținuta noului preot și protopop au plăcut foarte mult și creștinii uniți din Turda au celea mai întemeiate nădejdi, că au căpătat un paroh cu adevărat după inima lui Hristos. Să fie într'un ceas cu noroc!

Correspondent.

Introducerea noului preot în parohia Alba Iulia-Maieri.

Duminecă în 22 August, noi creștinii români uniți din Alba Iulia-Maieri, am avut o zi de aleasă și înălțătoare serbare, zi de bucurie. Atunci am primit în mijlocul nostru pe noul nostru părinte sufletesc, *Elie Magda*, mutat la noi din comuna Șard.

Șardenii nu ni l-au dat bucuros, căci Părintele Elie le-a fost păstor cu milă și cu credință 12 ani încheiați. L-a plâns întreg satul când s'a despărțit de dânșii. Dar hotărârea părintească a Înalt Preasfinției Său bunului nostru Arhiepiscop Vasile dela Blaj, ni l-a dat nouă, ca să ne fie slujitor în vechia biserică mănăstirească, lângă care își doarme somnul în Vlădica Atanasie. Șardenii vor fi și dânșii mângâiați de acelaș Preabun Păstor, în timpul cel mai apropiat.

Introducerea părintelui Elie Magda la noi, a făcut-o Reverendisimul Dr. Ioan Bălan, canonic, referentul tractului Alba Iulia, în unire cu Prea Onoratul Vasile Urzică, protopopul tractului. Încă din zorii dimineții turnul bisericii din Maieri era împodobit cu steag trei color, semn de mare sărbătoare pentru creștinii uniți din Alba Iulia. La sfânta liturghie a slujit sărbătoritul Părinte, având alături pe trimisul Înalt Preasfinției Sale, pe Păr. protopop Urzică și încă alți 4 preoți din satele vecinașe. Biserica era plină de credincioși în frunte cu toți capii autorităților dela județ, dela tribunal și dela armată.

După cetirea sfintei Evanghelii s'a făcut introducerea prin cuvântări pline de înălțare și de căldură. Noul paroh, în grai mișcător, a salutată poporul, făgăduind să fie părinte bun pentru toți, sprijinitor al celor năcăjiți, îndrumător pentru cei însetați de cuvântul Domnului și păstrător neclintit al credinței străbune. Frumoasa predică a străbătut toate inimile și am mulțumit lui Dumnezeu că ne-a hărăzit un preot atât de vrednic, care va fi o mândrie nu numai a bisericii noastre, ci și a orașului întreg, fără osebire de credință și de neam.

După liturghie la o masă lungă de prietinie și de cinstire față de noul mire, ne-am adunat apoi să salutăm și în afară de biserică pe mult așteptatul nostru preot. S'au înălțat aici cuvinte de omagiu pentru M. S. Regele, pentru Sfântul Părinte dela Roma, pentru Arhiepiscop, iar reprezentanții autorităților și ai tuturor bisericilor creștine din Alba Iulia au salutată în frumoase închinări pe celce cu bune nădejdi și cu tinere puteri a luat azi în primire biserică vechilor călugări și vlădici din Bălgărad. Sărbătoritul le-a răspuns tuturor, făgăduind să fie cetățean bun al orașului și înțelegător tovarăș de muncă al tuturor aceluia, cari iubesc mărirea lui Dumnezeu. Indușetor peste măsură a fost cuvântul pe care l-a îndreptat Părintele Elie către iubiții săi Șardeni, de cari cu durere se desparte.

Tot aici la masă, s'a arătat că dacă noul preot poate să locuiască astăzi în casa frumoasă și vrednică de un oraș ca Alba Iulia, meritul este al poporului întreg, în frunte cu

epitropii, ostenind mai ales d. cassar *Mărgineanu*, întreprinzătorul *Anghel Roșca* și *Iosif Rusu*, cari, lăsând ale sale deoparte, n'au cruțat nici zi nici noapte ca lăcașul parohial să poată primi întinerit și înnoit pe noul paroh, spre cinstea bisericii și a tuturor credincioșilor. Dumnezeu să ni-l țină pe Părintele Elie, la mulți ani, întreg, sănătos, întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului, spre înțărirea și bucuria noastră, și spre mai mare mărirea casei lui Dumnezeu. *Un poporean.*

Condițiunile pentru primirea grâului de semință. Ministerul de agricultură a trimis Consilieratelor agricole din fiecare județ condițiunile cu privire la împășirea seminței de grâu primită dela minister.

Acestea condițiunii sunt următoarele:

Grâul se va semăna numai în ogor, sau după mazăre, fasole, trifoi, borceag sau rapiță. Pământul să fie bine pregătit și grâul să se seamene cel puțin în două arături.

Semănatul se va face numai cu mașina de sămănat în rânduri și trebuie să fie terminat cel mai târziu până la 30 Octomvrie.

Semința dată de minister trebuie să se păstreze până la semănare într'un colț de magazie cât se poate de curat și fără semințe străine.

Semința trebuie să se împietrească cu zeamă de piatră vântată și curată.

Tăvălugitul, grăpatul, plivitul, seceratul, căratul, îmblătitul și înmăgălinarea trebuie să se facă la timp și să se găsească să nu se amestece cu nici un fel de semințe străine.

Delegații ministerului vor putea să viziteze ori în ce vreme culturile de grâu și într'un carnet vor însemna tot meritul creșterii grâului și a lucrărilor ce se fac.

După cules, agricultorul e dator ca cel mai târziu până în 15 August să înapoieze Ministerului semința. Semința va fi pusă în saci curați și bine legați și provăzuți cu adresa agricultorului care înapoiază semința.

Semința întrecătoare Ministerul are drept s'o cumpere. Dacă însă până în 1 Septemvrie Ministerul nu cumpără această semință, agricultorul poate s'o vândă cui vrea.

de a se culca, își implântă bastonul cu un capăt în pământ. De capătul de-asupra își leagă batista să fluture în adierea aerului. Acesta se socotia ca un semn, că respectivul voia să treacă cu vaporeșul și conducătorii vaporeșului înțelegeau signalul și trezeau pe respectivul din somn.

Brutarul nostru abia s'a așezat pe mantauă, când o muscă verde, sdravănă, începu să-i bâzâie pe la urechi și nu-l lasa să-și închidă ochii. Se svârli el după muscă, o hășăi, își vârî capul în manta, dar nu putu ațipi, că goanga îi bâzâia ca o morișcă tot pe la cap. Se cătrâni rău bietul brutar, își luă mantaua și se așeză mai departe. Aici adormi timp de o oră, când simți pe față o gădilitură neplăcută și se trezi. Adecă era tot mărirea sa goanga cea verde, de care brutarul nu mai văzuse nici odată în viață, nici înainte, nici după întâmplarea asta. Era o muscă sdravănă cu aripi mari ca de flutur, și de culoare verde străvezie. Trunchiul iarăș îi era verde, dar cu dungii gălbui, mai întunecate decât aripile. Nu a găsit-o descrisă ori amintită nici într'o carte.

Când bunicul meu și-a deschis ochii, goanga a sburat drept în sus și peste câteva clipe dispăru din vedere. El s'a sculat atunci, și-a luat mantaua și plecat spre locul de mai înainte, ca să-și ia bastonul și batista. Când colo... nu voia să-și creadă ochilor. Bastonul nu se mai vedea nicăiri și tot țărâmurul până dincoace de punctul bastonului era scufundat

și măturat de valurile Dunării. Apa își făcuse lucru până a durmit bunicul meu și dacă musca cea verde i-ar fi dat pace să doarmă unde s'a așezat întâia-oră cu bastonul, el s'ar fi trezit pe lumea cealaltă...

Mulți învățați sfătoși ne îndeamnă să nu credem în minuni suprafirești. Haide, să nu credem, dar bunul simț ne întreabă, că oare de ce s'a potrivit așa de minunat toată întâmplarea? (Și noi rugăm pe cunoscătorii de goange să ne spună că oare ce muscă a putut fi goanga cea verde? — De astfel nu musca, ci *potriveala* e neînțeleasă).

De pe Secaș:

— Strigături și cântece. —

Vai de mine, mor și zac,
Și n'am pe nime cu drag
Să-mi pue mâna la cap
Să mă ntrebe de ce zac?
De-ar fi mândra lângă mine
C'o parte mi-ar fi mai bine.
Dar mândruța mi-e departe
Și n'am pe ce-i scrie carte;
Pe-o frunzută scrie-i-aș,
La mândra trimite-o-aș,
Frunză verde nu gălesc
Mândra nu ști că bolesc!

Tot așa am auzit,
Floricea din rât,
Că de dor mulți oameni mor,
Floare din răzor.
Dar eu destul am dorit
Floricea din rât,
Și de dor tot n'ara murit
Floricea din rât...!

Auzit-am auzit
Că, leleo, m'ai părăsit!
Lasă-mă cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău.
Că una, lele, ca tine,
Imi capăt și azi și mâne,
Și una ca dumneata,
Repede mi-oi căpăta!

Când plec lele dela voi
Plângu-mi ochii amândoi;
Când plec lele dela tine
Plânge inimuța 'n mine!

De-ar fi apa până 'n brâu
Eu la mândra coat' să viu;
De-ar fi apa până 'n piept
Eu la mândra coat' să plec!

Cum stă lumea și țara?

Ce e mai nou în politică?

Deodată cu sosirea toamnei s'a mai înviorat și viața politică a țării. Bărbații politici s'au reîntors de pe la scaldători și chiar cei de prin străinătate se pornesc rând pe rând către casă. În curs de o săptămână—două vor fi aproape toți în țară și viața politică își va relua iar înfățișarea ei obișnuită.

Se vorbește tot mai stăruitor de o nouă îndrumare politică în viața partidelor. Și încă înainte de deschiderea Parlamentului, e vorba ca lucrurile să fie duse la bun sfârșit și partidele politice să se înfățișeze într-o nouă formă de alcătuirii.

Se spune, că înțelegerea dintre partidul național și cel țărănesc e pe drum bun. Cele două partide ar dori să se contopească într'un singur partid național-țărănesc, sub conducerea dlui Iuliu Maniu.

Se mai vorbește și de o încercare de apropiere a liberalilor de naționali și de țărăniști. Dar sunt privite cu neîncredere aceste stonuri.

Tot așa stau lucrurile și cu apropierea averescanilor către naționaliști și țărăniști.

Cum se vor desfășura lucrurile și ce schimbări se vor întâmpla în viața noastră politică — vom ști curând. În luna lui Septembrie lucrurile se vor limpezi deplin ori într-o parte, ori într'alta!

Alegerea dela Bihor.

În ziua de 6 Septembrie va avea loc alegerea de deputați dela Bihor. Lupta se poartă cu multă înverșunare de către amândouă partidele cari și-au pus candidații, partidul național și cel averescan. Partidul național a chemat în ajutorul candidatului său pe toți parlamentarii partidului ca să plece îndată în Bihor să ajute pe dl Dr Demertiu Lascu.

Naționaliști se plâng, că slujbașii guvernului îi împedecă în propagandă și-i opresc să pornească pe sate și nu-i lasă să țină adunări. Deaceia au fost chemați deputați naționaliști, să facă ei propagandă, căci pe ei nu-i oprește legea și nu-i poate împiedeca nime.

Guvernul voiește cu orice preț să-și aleagă pe candidatul său. Naționaliști îl vreau pe-al lor. Deaceia se dă lupta cu atâta înverșunare.

Noua revoluție din Grecia.

Am anunțat în numărul trecut al gazetei că o nouă revoluție în Grecia a răsturnat pe dictatorul Pangalos și pe alți oameni de la conducerea Greciei.

Abia vestise — în largul lumii, că în curând își va înăspri dictatura ca să-și întărească deplin domnia, când deodată pe neștiute o nouă revoluție militară l-a răsturnat dela putere. Generalul Condilis, sprijinit de garnizoana din Atena, a pus mâna pe putere și a așezat pe amiralul Conduriotis la președinția republicii.

Comunicatul oficios al noului guvern spune, că scopul revoluției a fost să asigure libertatea și drepturile poporului călca-te în picioare de tiranul Pangalos.

O știre din Londra spune, că n'ar fi

lucru cu mirare, dacă în legătură cu noua stare de lucruri din Grecia fostul rege Gheorghe să fie adus din nou pe tronul Greciei. În acelaș timp se vorbește și de venirea în țară a lui Venizelos și alegerea lui ca președinte al republicii.

Încă toate știrile sosite până acum nu sunt deplin lămurite și nu li-se poate da crezare până mai trece câteva vreme ca să se limpezească deplin situația din Grecia. Doar abia s'a instăpănit noua cărmuire la putere și mai trebuie să treacă încă o bună bucată de vreme până își va putea face domnia deplin statornicită.

Pangalos, care fugise pe un vapor, a fost prins și adus în țară și a fost dat în judecată. Până se va judeca stă la răcoare și se gândește și el cu amărăciune la desertăciunea lumii acesteia și la nebanuitele-i întâmplări ciudate. Abia înainte cu câteva zile a fost mare și atotputernic în toată Grecia — și acum stă sub călcăi într'o temniță zăvorită, așteptându-și osânda.

Mare nenorocire în America.

În minele de cărbuni dela *Johnstown* s'a întâmplat o groaznică nenorocire. O știolnă adâncă de 400 metri sub pământ, s'a prăbușit, îngropând șaptezeci de muncitori. Unii dintre acești nenorociți mai sunt încă vii poate, apărați de stâlpii cari țin boltiturile, dar ei vor trebui să moară înădușiți, căci drumurile până la dânșii toate sunt surpate și nu pot primi nici aer, nici ajutor. La gura minelor năruite, plâng, smulgându-și părul, nevestele și copiii celor îngropați de vii. Soldații și muncitorii aduși ca să destunde surpăturile nu pot lucra de nevestele celor de sub pământ. S'a dat poruncă să fie înlăturate cu puterea. Două femei n'au putut fi îndepărtate nici decum. În vâltoarea cea mare ele au fost rănite de soldați.

Se lucrează din greu la curățirea surpăturilor. Până în ziua când scriem noi aceste șire, n'au sosit încă vesti dacă a putut fi mântuit vre-un muncitor dintre cei îngropați; sau ba. E mare jalea în toată America.

Falsificatorii unguri au fost judecați.

Curtea de apel din Budapesta a adus sentința, ca răspuns la recursul făcut de către falsificatorii de franci francezi.

Condamnarea prințului Windischgraetz și a fostului director general al polițiilor din Ungaria, Emeric Nádosy, la câte 4 ani închisoare — a fost întărită fără să li-se mai dea drept de apel.

Pedeapsa maiorului Gerő, șeful institutului unde s'au falsificat banii francezi — a fost redusă dela 2 ani la un an și jumătate, iar a fostului secretar particular al prințului Winditsgraetz, dela un an și jumătate la un an.

Cu asta — se pare, că s'a isprăvit cu comedia falsificatorilor unguri. Dacă și guvernul francez se va mulțami cu judecata ungurească atunci toate se vor sfârși în bună rânduială, de unde nu, atunci mai greu se vor împăca ceilalți oari au scăpat mai ușor și poate vor fi sortiți și ei la răcoare, alături de tovarășii lor judecați. Vom vedea!

Turcii pustiesc satele creștine.

În Asia mică, în ținuturile de dincolo de apa Iordanului, turcii mahomedani s'au răscolat în potrive creștinilor și, năvălind în satele lor, au făcut măceluri îngrozitoare. Sate întregi au fost pustiite. Cărmuirea din Ierusalim a trimis trupe tari peste Iordan, să facă rânduială. Satele creștinești pustiite de turci sunt locuite de arabi, cari sunt creștini din celea mai vechi timpuri. Englezii au făgăduit că vor pune capăt barbariilor turcești. Precum se vede, turcii s'au lăpădat de fesuri și de turbane, dar de nărvuri, ba.

Bulgarii au răspuns!

Au trecut mai bine de două săptămâni de când România, Jugoslavia și Grecia au trimis nota — ultimatum guvernului bulgar, pentru ca să pună capăt atacurilor dela granițe. Bulgarii și-au tot făcut coada colac și au tot amânat răspunsul. Nu știm pricina. Acum se vestește, că răspunsul ar fi fost trimis și în curând se va ști și cuprinsul lui.

Se spune, că răspunsul e ținut într'un ton pretinesc și ar fi plin de asigurări de bunăvoință și preținie față de statele din Balcani.

Judecata dela Angora.

Înainte cu câteva săptămâni s'a descoperit în Turcia o răscoală împotriva lui Mustafa Kemal Pașa, președintele republicii turcești. Complotul a fost urzit de către dușmanii lui politicii, cari nu erau mulțamiți cu politica sa și — se spune, că aveau de gând să-l omoare.

Prinși tocmai când erau gata să-și ducă planurile în deplinire au fost băgați la răcoare și dați în judecată.

În săptămâna trecută s'a ținut judecata și au fost judecați la moarte: Djavid bej, fost ministru de finanțe, doctorul Nazim, fost ministru de instrucție, Hilmi bej, fost deputat și Nail bej, fost secretar general al partidului unionist. Alți doi foști deputați au fost judecați la muncă silnică, ca ocași, pe viață. Ceilalți condamnați au fost achitați. Cei patru condamnați la moarte au fost împușcați în timpul nopții.

În Mexico, în America de miază-noapte, în urma unor desbateri aprinse din congresul mexican s'a iscat o ceartă înverșunată între deputați. Cearta s'a prelungit și în stradă, și s'a sfârșit cu bătaie. Un deputat și un colonel au fost omorâți, alți doi au fost greu răniți. Poliția abia cu mare greutate a putut face iar rânduială și liniște.

În Ceho-Slovacia poliția a publicat un ordin prin care oprește formarea de societăți fasciste. Lupta împotriva fascismului e susținută oficios și din partea guvernului.

În America o furtună uriașă s'a deslănțuit asupra orașului Cleveland, pricinuind pagube însemnate.

În Franța, la Paris, a izbucnit un mare foc în cartierul magazinelor generale. Au ars o mulțime mare de cauciucuri, mașini și unelte. Pagubele sunt de câteva milioane.

În Ucraina, în ultimul timp s'a descoperit o mișcare care are de scop să despărtească Ucraina de către Rusia bolșevică. Mișcarea se întărește din zi în zi, câștigând chiar pe mulți membri din comitetul central ucrainian.

In Portugalia numeroase localități au fost înecate de apă, iar semănăturile nimicite de grindină. In toată țara sămănăturile au suferit pagube uriașe.

In Germania, s'a deslănțuit Duminica trecută o furtună năpraznică asupra Berlinului, care a pricinuit pagube mari. S'au întâmplat numeroase nenorociri printre excursioniștii cari plecaseră cu bărcile la plimbare. Multe bărci s'au răsturnat în apă. Sunt și jertfe omenesti.

Știrile Săptămânii.

Se caută cantor. Cu termenul de 1 Noembrie 1926, se dă in concurs postul de cantor la biserica parohială din Băsești județul Sălaj. Noul cantor va avea: casă de locuit cu grădini; 3 jugăre pământ arător in hotarul comunei Someșuleac (4 kilometri dela Băsești); o jumătate mierță de cucuruz dela fiecare fum și stolele cantonale. Cei cari doresc să dobândească acest post, își vor înainta cererile însoțite de certificat de bună purtare și diploma de cantor, la Oficiul parohial român unit din Băsești, până la 15 Octombrie 1926.

Intâlnire de 10 ani. Sâmbătă in 18 August, școlile din Blaj au avut o zi frumoasă. Atunci s'au întâlnit aici tinerii cari au isprăvit învățătura înainte cu 10 ani. Acești tineri sunt azi preoți, advocați, medici, ofițeri și au crezut că au datoriat să facă o întâlnire la matca duioasă și iubitoare de unde au plecat. Profesorii lor de demult au slujit în dimineața zilei de Sâmbătă un părăstas în Catedrala Blajului pentru morți, apoi inimoșii tineri au dus o cunună frumoasă la mormântul fostului lor profesor Octavian Bonfiniu. Încă înainte, mergând la liceu au desvelit o tablă de amintire, intru pomenirea colegilor căzuți în război pentru neam și pentru țară. Tabla este așezată în păretele din etaj al liceului, care va fi un monument grăitor pentru tineretul de azi și de totdeauna. Blajul și dascălii săi, sunt fericiți când cei ce, plecând de aici, s'au ales oameni de inimă și de mari fapte naționale.

S'a dărâmat o fabrică la Budapesta. In zilele trecute clădirea cea nouă a fabricii Hungaria din Kispest s'a dărâmat, îngropând sub ruine 20 de muncitori. Nenorocirea s'a întâmplat din vina inginerului care conducea zidirea. Intre cei morți s'a aflat și o femeie, care avea 4 copii. Bărbatul femeii, când a văzut-o scoasă de sub dărâmături, a împrilostit de durere.

Cădari mari in pragul toamnei. La Paris, in țara Franțuzului, săptămâna trecută a fost foarte călduroasă. Măsurătorul de călduri s'a urcat uneori și până la 40 grade, in umbră. In Spania termometrul a arătat și 47 grade. Învățații dela Paris spun că valul de căldură din Apus se va răspândi in toată Europa. Căldurile cari au început și pe la noi, par a adevărați această prorocie.

O biată măicuță, ducând haine la fier în cătanie, a fost ucisă. S'a întâmplat mai dăunăzi între Aiud și Teiuș, in hotarul comunei Gârbova de jos. Lângă linia ferată a fost găsită într'o dimineață o femeie ucisă. Vestindu-se jandarmii și pornindu-se cercetările s'a aflat, că femeia era Anastasia Maier, care plecase de-acasă, din satul ei, cu trenul, să ducă in desagi niște schimburi la fier în cătanie, la Bălgărad. Se urcase in vagon de clasa a patra și drumul i-s'a nimerit să fie noaptea. Până la Gârbova au văzut-o

mai mulți in tren, iar acolo cea mai mare parte dintre călătorii vagonului s'au dat jos. Ce s'a mai întâmplat după halta dela Gârbova, cine ar știi să spună? Era intunec bezna și vagoanele de clasa patra n'au lumină. Destul că a doua zi, Anastasia Maier zăcea moartă in așanțul drumului de fer. Cine și-o fi făcut păcate cu biata măicuță? In aceeași zi însă un soldat cunoaște la oraș desagi măicuței sale in spatele unui străin. De unde ai acești desagi, bade? — întreabă soldatul. El întreabă, dar străinul bâiguieste și nu poate răspunde. Cercetările s'au oprit atunci la acest om și el trebuie să arete acum inaintea tribunalului, de unde avea desagi femeii ucise? Biata măicuță...!

Târg de toamnă la Blaj. In anul acesta târgul de toamnă la Blaj se va ține: in 25—26 Septembrie târg de vite cornute; tot atunci târg de cai, porci și oi; in 28 Septembrie târg de mărfuri.

Școală de notari. Școală pentru notari comunali este la Arad, unde examenele de primire au loc la 15—16 Septembrie. Tinerii săraci cari vor reuși mai bine la acest examen, vor primi burse. Numărul acestora nu poate fi mai mare ca 25.

Hoții de prin gări. Rar călătorești cu trenul, să nu auzi, ori să nu vezi chiar cu ochii tăi oameni desnădăjduți, cari se plâng că i-au furat hoții. Mai cu seamă trei mari stații din Ardeal sunt de mult vestite pentru hoți: *Copșa mică*, *Teiușul* și *Feldioara-Răsbolteni* (Cucerdea). Nu-i zi lăsată de Dumnezeu să nu se întâmple acolo furturi. Unui negustor din Arad i-au furat in gara din Teiuș 400 dolari și ceasul de aur. Aproape de Cucerdea o domnișoară simțind că hoții îi cotrobăiesc prin buzunare a început să strige ajutor. Tălharul atunci i-a trântit un pumn in gură, încât biata fată s'a ales și cu paguba și cu doi dinți ruși. Până au sărit ceialaltii călători in ajutorul domnișoarei, hoțul s'a făcut nevăzut. Unui neamț din Viena i-au furat la Feldioara 60 mii lei și pașaportul cu bilet de tren cu tot. Bietul om, rămas calic in țară străină, plângea de-ți era milă de el. Un ceferist din Copșa spunea mai dăunăzi: Noi cunoaștem hoții, domnule, dar n'avem ce le face! Că n'avem pe mâna cui să-i dăm. Poliție nu este. Și chiar de se întâmplă să prindem pe vre-un domnișor dintre cei cari jefuie pe călători, azi îl dăm pe mâna jandarmilor și poimâne iarăși e la „slujba“ lui, in gară! — Grele vorbe. Pentru Dumnezeu, gărite Copșa, Teiuș și Feldioara sunt la Dorna, in țara lui Niculiță, ori in Africa? Până una alta, călătorii să-și păzască bine frânțușorii, când trec pe la Teiuș ori Feldioara.

Un nou cutremur de pământ in Italia. Celea mai multe cutremure de pământ in Europa le suferă Italia. Nici nu-i mirare că singură ea are, in partea noastră de lume, munți aruncători de foc. Mai de curând, telegramele vestesc un nou cutremur de pământ in țara Italiei. De data asta au suferit *insulele Liparice*, din Marea Tirenică, lângă Messina. Cutremurul a fost atât de puternic, încât s'au prăbușit toate casele din mai multe insule. Peste 2 mii de oameni au rămas fără adăpost, cari, simțind primejdia dela celea dintâi s'au fugit la câmp. Ținutul Messinei pătmește foarte des din pricina cutremurelor. Să nu se uite, că in apropiere se află vulcanul Etna, unul dintre gâtlejele Iadului.

Ungurii și pomenirea bătăliei dela Mohaci. Ungurii au serbat de curând pomenirea luptei dela Mohaci din 1526, când regele lor Ludovic al II-lea, bătut și alungat de Turci, s'a înecat in mocirla râulețului Cele. După

înfrângerea dela Mohaci Ungurii și-au pierdut țara, pe care 150 de ani au cutropit-o Turcii. Ungurii s'a gândit acum să serbeze această înfrângere. De ce? Bagseamă să facă o asemănare între 1526 și 1918, vrând să zică: La Mohaci am pierdut Ungaria și tot nu ne-am pusit! Nu ne vom pusii nici după ciopârtirea din 1918. Ungaria iarăși se va reface...! Așa gândesc ei. Și nu le-o putem lua in nume de rău. Numai cât altceva a fost in 1526 și altceva la 1918. La parastasul dela Mohaci Horty vorbind, s'a întors cu fața spre Sârbia și a zis: Acolo avem vechi tovarăși de arme, pe cari am dori să-i știm prietini și azi! Adecă: cu Sârbii de n'or putea Ungurii să-și refacă vechea Ungarie. Asta ar veni cam contra noastră, a României. De, omul la năcaz multe visează!

Târgul dela Sibiu incepe in 7 și 8 Septembrie cu oi, in 10—11 târg de vite cornute, 12—13 târg de cai, iar in 14 Septembrie târg de mărfuri.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Ce lucrează un gospodar cuminte.

In luna Septembrie.

Pe acasă și in curte. Se încep școlile. Dă copiii la școală. Le curăță cărțișă poată face spor la învățatură. Se interesează și de bună starea școlii și din târgul toamnei o ajută, căci școala e lumina minții, chiar așa cum biserica e întărirea sufletului.

Curăță și vâruie in casă. Durege uși, ferești și cuptoare. Adună unt și untură.

Curăță magazinele. Isprăvește cu îmblătitul. Uscă poame pentru iarnă. Cară năsip in pivniță pentru legumele de iarnă pentru iarnă. Reparează butile și vasele pentru culesul viilor. Sbiciulă inul și cânepa.

In grajd. Dă nutreț vitelor de lucru. Cailor de ham le dă ovăș de ajuns. Lăsa berbecii la oile ce vor fâta in Februarie. Pune porcii la îngrășat. Adună ouă pentru iarnă, când vor fi scumpe.

In grădina. Culege poamele coapte. Pregătește locul pentru păstrarea poamelor. Taie pomii uscați. In locul lor fac gropi pentru alți pomi. Curăță crengile scante de pe pomi. Sapă la rădăcina pomilor. Branzele căzute le strânge și le arde. Adună burii din poame. Face gropi pentru pomii ce va planta ori mână la toamnă.

Adună semință de tot felul de legume. Culege ceapa, usturoiul, fasolea și alte legume. Locul de unde a cules legumele îl curăță, îl gunoiește și îl sapă.

Scoate din pământ Gysantemele și le pune in oale de flori, ca se inflorescă, rupându-le bobocii laterali.

In vie. Sapă a treia oră viile. Taie vițele verzi cari au mai rămas. Păzește viile de pasări, de vulpi și de câni. Ridică parii răsturnați. Scoate la lumină strugurii acoperiți cu frunze. Inseamnă butucii din cari va lua altoii pentru anul viitor. Culege strugurii de masă. Trage vinul de-un an in sticle.

In stupină. In luna aceasta albinele încă lucrează mult. Florile de toamnă sunt multe și stupii cari până acuma n'au adunat mai nimic, acum pot da și miere de prisos. Albinele nu mai construiesc faguri, dar dacă le pune faguri goi, îi umplu cu iuteală uimitoare. Când se simțesc celea dintâi răceli, scoate magazinele de miere. Dacă stupii n'au miere de ajuns, in a doua jumătate a lunii, le completează hrană. Apără stupii in contra furtului.

Pe câmp. Ară și samână de toamnă. Samână cu mașina in rinduri, căci cruță multă samână. Culege porumbul. In coșer așează numai porumbul copt, pe cel necopt îl dă la

porci. Cosește și uscă trifoiul. Cosește otava și dacă n'o poate usca bine o așează așa, ca să vină un strat de paie și unul de otavă. Otava astfel nu se strică și paiele capătă un gust plăcut, sporind nutrețul.

Face ogorul pentru sămănăturile de primăvară, dar brazda o lasă negrăpată.

In pădure. Adună ghindă și jir. Greblează frunze pentru așternut la vite. Vânează găinuși, cari au carne foarte gustoasă.

Intoarcerea miriștilor.

E lege ca plugarii să samene cât mai multe plante de nutreț, ca să fie pentru vite nutreț bun cât mai mult. Afară de aceea, aproape toate satele au pășuni comunale. Cu toate acestea plugarii noștri lasă miriștile să se înierbeze pentru ca să poată paște vitele pe ele.

Din aceasta urmează multe rele. Și anume multe buruieni nu le mănâncă vitele. Această semință se scutură pe pământ, ori e împrăștiată de vânt pe întinderi mari. Din cauza aceasta pământul ajunge plin de buruieni. Și acum dacă primăvara nu se plivesc holdele, fiindcă plugarii au lucru cu prășitul porumbului, urmarea e că recoltele de grâu sunt aproape îndoite cu buruieni și străinii nu mai cumpără grâul nostru, fiindcă e plin cu prea multe semințe străine.

De aceea e foarte folositor să întoacem din vreme miriștele. In chipul acesta toate buruienile se îngroasă în pământ înainte de a se coace și a se scutura semința. Afară de aceea miriștea și buruienile de pe ea, băgate în pământ, se putrezesc și formează un gunoi, care îngrașă pământul. Mai ales pământul greu, argilos prin intoarcerea miriștilor în fiecare an se îmbunătățește foarte mult.

Intorsul miriștei, făcut vara, ține loc de ogor de toamnă, iar dacă la o lună cel puțin după întorsul miriștei faci și ogor adânc de toamnă, primăvara nu mai trebuie să ari, ci e de ajuns numai grăparea și poți semăna.

In anul acesta vremea a fost foarte potrivită pentru intoarcerea miriștilor. S'a isprăvit cu culegea roadelor de vară, și astfel fiecare poate să are miriștile. Deci să-și întoarcă fiecare plugar miriștile și câștigul va fi foarte mare.

FEL DE FEL.

Inlesniri pentru transportul obiectelor agricole. Delegația economică a guvernului, cercetând proiectul pentru urcarea prețurilor pe calea ferată, a făcut unele schimbări cu privire la transportul obiectelor agricole, cari schimbări aduc o mare ușurare a condițiilor de transport pentru acestea obiecte.

Obiectele agricole pentru cari se fac mari inlesniri la transportul pe calea ferată sunt îngrășemintele, sfecla, uneltele și mașinile agricole, triorele, parii de vie și altele.

România cumpără mult fier. Deși în pământul țării noastre se găsește mult fier și avem și fabrici cari prelucră acest fier, totuși România cumpără mult fier și din străinătate, mai ales din Cehoslovacia. Numai din aceasta țară România a cumpărat dela anul nou începând și până acum fier în preț de o sută milioane coroane cehoslovace. Fierul cumpărat a fost parte fier brut (nelucrat), parte prelucrat, ca țevi, tinichea, sârmă și altele.

Cum va fi împărțit grâul de semință. Ministerul de agricultură a hotărât, ca semința de grâu aleasă, să fie împărțită numai acelor

agricultori, cari se obligă că vor semăna grâul în ogor sau în pământul unde a fost mazăre, fasole, trifoi sau rapiță. Nici la un caz însă nu se poate semăna grâu în porumbiște.

Deocamdată semință aleasă să dă numai la câți-va agricultori mari din județele Ilfov, Vlașca, Ialomița, Buzău, Vaslui și Dolj. Acești agricultori trebuie să aibă uneltele proprii de cultivare și să se țină întru toate de condițiile puse de ministerul de agricultură.

Acei agricultori, cari în anul trecut și-au procurat semințe dela fermele Statului, acum nu pot să primească sub nici un cuvânt.

Anunțarea dalacului (boala de splină, antracul). Ministerul de agricultură a trimis un ordin tuturor doctorilor veterinari, în care le cere să facă băgători de seamă pe plugari asupra primejdiei boalei de splină. E drept, că foarte rar se întâmplă să mănânce cineva carne de vită bolnavă de splină, dar mulți trag pielea vitei și o vând. S'a întâmplat, că lucrătorii din fabrici de piele s'au îmbolnavit și murit, lucrând la piei dela astfel de vite. După lege ceice ascund boala și vând pielea unei vite bolnave de splină sunt aspru pedepsiți. Pe celce anunță boala statul îl despăgubește, dându-i a treia parte din valoarea vitei ce a murit.

Gustul cărnii după nutrețul dat porcilor. Cel mai bun gust îl are carnea dela porcii hrăniți cu lapte, la stâni sau lăptării. Tot așa gust bun are și carnea porcilor hrăniți cu cucuruz. Porcii hrăniți cu cartofi dau o carne pufoasă și fără nici un gust. Carnea porcilor hrăniți cu țărițe e gălbue și nu are gust bun.

Porcii hrăniți cu turte de ulei și semințe uleioase, au carnea pufoasă, grasă dar cu gust neplăcut. Carnea porcilor nutriți cu ghindă e tare.

Când avem nutrețuri și mai bune și mai rele, e bine să le amestecăm, ca totuși să avem dela porci o carne cât de cât mai bună și mai gustoasă.

Hrănirea porcilor cu orz. Cu nutreț compus din trei părți orz și o parte țărițe de grâu, porcii se îngrașă foarte bine și cresc în greutate. E bine însă ca orzul să fie făcut urluiat, căci altcum o parte din el rămâne nemistuit. Se poate da orzul muiat în apă. Pe călduri însă orzul muiat, dacă stă mai mult de o zi, se înăcrește și prin aceasta îi scade puterea de hrănire. Dacă dăm porcilor orz înmuiat, să avem două ciubere pentru aceasta, pentru ca cel golit să fie spălat și opărit bine.

Trei regi și două regini în Franța. Azi se află în Franța trei regi și două regine, anume regele și regina Belgiei, cari fac o excursie cu automobilul în ținutul rîului Loire. Regele nostru Ferdinand, care își îngrijește de sănătate la o scaldă din Franța și regina Spaniei, cari petrec de câteva zile pe pământul Franței.

Starea sanitară în țară este foarte bună. Boale lipicioase nu sunt. Tifosul exantematic nu s'a mai ivit, asemenea nici dizenteria, care în alți ani pe vremea aceasta bântuia în măsură mare. Acum e aproape necunoscută.

Soarele strică fărina de grâu. Se întâmplă că fărina de grâu să de a un aluat cu grunji și nu se ține deolaltă. Pricina este soarele. Anume soarele, chiar și dacă nu ajunge nemijlocit asupra fărinei, totuși poate să-i schimbe glutenul (partea cleioasă a fărinei) așa în cât aluatul făcut din ea nu se mai ține deolaltă. Acest lucru se întâmplă și în moară prin înfierbântare.

Tot asemenea dacă bucatele au fost prea tinere sau prea proaspete când s'au măcinat, încă primesc aceasta însușire.

O astfel de fărină se poate îmbunătăți dacă se ține ferită cu totul de soare, iar fărina din bucate proaspete se ține mai mult timp la loc uscat.

Curățirea vaselor. Pentru a se putea spala vasele cât mai bine și mai repede, se poate întrebuița următorul mijloc foarte simplu și lesne. Se pune în apă o bucăciță de var stins. Varul se topește în apă caldă și împreunându-se cu unsoarea de pe vase se formează un fel de săpun, care se spală ușor. Să nu se teamă nimeni, că varul ar strica vaselor, fie chiar de argint, mai ales, că vasele se clătesc îndată în altă apă.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	6 Lei	40 b.
1 liră sterlină " " "	1015 "	— "
1 dolar " " "	209 "	50 "
1 franc elvețian " " "	12 "	50 "
1 liră italiană " " "	7 "	25 "
1 franc belgian " " "	6 "	30 "
1 coroană cehoslovacă se plătește	6 "	40 "
1 zlot polonez se plătește cu	25 "	— "
1 dinar se plătește cu	3 "	95 "
1 leva " " "	1 "	60 "
1 marcă aur se plătește	51 "	50 "
100 coroane ungare se plătește cu	— "	31 "

Albinele Țiganului

A fost un țigan, și-l chema Vlaicu. Intr'o zi trecea Vlaicu printr'un sat, pe unde nu mai umblase cam de mult, și se întâlnește cu un țaran.

— Pe unde ai mai fost, Vlaicule, în întreabă Românul.

— Hapoi multă lume împărăție ca Dumnezeu să ne fie...

Și începe țiganul să se laude, c'a umblat p'acolo și p'acolo, și a văzut lucruri așa și așa

— Dar albine văzut-ai, măi!

— Cum să nu văd, dragă Doamne, câte vrei...

— Și cât ierai de mari?

— Ierai cât vacile zău, cât vacile de mari, vâspunde cu tărie Vlaicu.

— Minți, faraoane!

— Să mă bată Dumnezeu... ierai mari de tot, cât vacile.

— Dar coșnițe aveau?

— Aveau, cum să n'aibă!

Și cât ierai de mari coșnițele?

— Iacă... cât să fie, ca și pe aici, pe la noi.

— Așa! Și cum se băgau în coșnițe, măi faraoane?

Vlaicu s'a gândit și a răspuns:

— Hapoi, să vezi, draguț Românaș, ieu am plecat acasă chiar atunci, când erau să se bage albinele la coșnițe.

Poșta gazetei.

D-lui Vestemian Blaș, cantor. — Am primit Lei 150. — în 21 Iulie. Abonamentul pe 1926 plătit întreg. Cu bine și cu sănătate!

Gheorgho Dragomir, A. — Am primit 40 lei și gazeta am pornit-o din 26 August.

Gorcea Vasilică I. Iacob, L. — Am pornit foaia. Incepând cu nr. 35 din 29 August.

Diul Ember Augustin inv. — Însemnările din Italia; fiind tipografia noastră foarte ocupată cu cărți de școală, n'au ieșit încă dela tipar. Avem nădejde că în toamnă vor fi gata. Atunci vi-se vor trimite. La Piatra Libertății vi-s'a trimis. Prețul de 5 lei, veți binevoi să-l trimiteți, ocazional, decodată cu abonamentul la gazetă.

Redactor responsabil IULIU MAIOR

Nicolae Baciu

mäestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

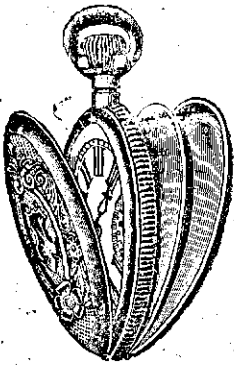
pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(124 33—52)

M. FRIEDMANN

Ceasornicar în Blaj

Are cele mai moderne oroloage și giuvaerurice cu cele mai scăzute prețuri de zi.

**REPARĂ
CEASURI
AMERICANE**

precum și orice fel de ceasuri și scule prețioase, în timpul cel mai scurt.

CUMPARĂ:

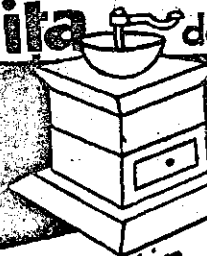
aur, argint, platină, pietrii scumpe, dinți de aur, cu celea mai bune prețuri de zi.

VINDE:

Juvaeruriceale, Ceasuri de buzunar și ceasuri cu pendul, cari se pot plăti în timp de trei (3) luni.

RECLAMA

::: este sufletul comerțului :::

**Numai pachetele
cu marca de fabrică
Râșnita de cafea****conțin
Veritabilul
FRANCK**

El este cel mai fin și cel mai economic Adaus la cafea prin spornicia sa neîntrecută.

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR-
BUCUREȘTI-BRASOV.**Pentru școlari prețuri reduse!**

Pantofăria modernă

Niculae Barna

BLAJ, Piața Inocențiu M. Clain.

Se pregătesc cele mai elegante și moderne ghete și pantofi, pentru domni și dame, din materialul cel mai bun, cu prețurile cele mai moderate.

Pentru școlari prețuri reduse!**Publicațiune**

În strada Sub promenadă Nr. 169, se află o casă solidă, cu 3 camere, culină, și supraedificate, de vânzare. Informațiuni la primăria orașului de reședință Blaj.

7 - ? (190)

Administrația centrală capitulară.

No. 424—1926.

Licitație de lemne. Administrația centrală capitulară din Blaj, jud. Târnava mică, vinde prin licitație publică, împreună cu oferte închise, în ziua de 3 Septembrie 1926 la orele 11 a. m. 1000 m³ trunchi de brad și molid, în grosime de la 30—90 cm. și 6—12 metri lungi, din cari o cantitate de circa 100 m³ este lemn de rezonanță. Lemnele sunt puse în stive aproape de gara Blaj, de unde se pot încărca direct în vagon C. F. R.

Cu ofertele deodată, licitanții vor depune o garanță de 10% din prețul oferit, în număr, efecte publice, sau scrisoare de garanță dela vre-o bancă de prima bonitate.

Capitulul mitropolitan își rezervă dreptul a alege dintre oferte pe oricare — fără considerare la suma oferită — și eventual, în caz de nereușită, a ține licitație nouă.

Informații mai detaliate se pot afla la biroul Administrației centrale capitulare.

Blaj, la 20 August 1926.

2-2 (200)

Dr. A. Chețianu
administrator capitular.**CĂRȚI PENTRU POPOR.**

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură li curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Transilvaniei	4 lei
" " Copii în război	2 "	" " Ciupercele	4 "
" " Sămânța viitorului	3 "	" " Bacteriile folositoare	4 "
" " Ce este de văzut în Blaj	4 "	SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului	2 "
" " Blajul istoric	10 "	TOUSAINT: Sfaturi de aur	3 "
" " La Piatra Libertății	10 "	TOMA COCIȘ: Povești și legende	2 "
IULIU MAIOR: Adevărata fericire	6 "	" " Bucuria copiilor	1 "
" " Darul lui Dumnezeu	6 "	" " Toderică dragul mamei	1 "
" " Fiți desăvârșiți	5 "	" " Feciorașul Moșului	2 "

Toate acestea cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de citit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

**Nu uitați adresa: LIBRĂRIA SEMINARULUI,
BLAJ, județul Târnava mică.**